

Välkommen till Hälsans stig, en naturskön slinga i omväxlande miljö med varje kilometer utmarkerad. Starta var du vill och räkna själv ihop hur långt du har promenerat. Slingan i Backa är 6 kilometer.

1995 etablerades den första Hälsans stig (Slí na Sláinte) på Irland av irländska Hjärtfonden.

Alla Hälsans stig-kartor finns samlade på appen Hälsans stig. Du kan även hitta dem på: www.halsansstig.se

Ge en gåva med hjärtat. Riksförbundet HjärtLung verkar för att personer med hjärt-, kärl- och lungsjukdom skall ha ett bra liv. Swisha ditt bidrag till **90 101 09**.

Hälsans stig BACKA

Hälsans stig
Riksförbundet
HjärtLung

www.hjart-lung.se Bli medlem!

TECKENFÖRKLARING

- Hälsans stig
- Infotavla
- Busshållplats
- Bilparkering
- Kaffeservering
- Km-skylt

Göteborgs Stad
Backa

Hälsans stig – en kulturell promenad i Backa

I **Backatorp** intill Hälsans stig finns två byggnader, som hör till Lerje Trulsegård, vara den västligaste disponeras av Militärhistoriska föreningen i Backa. Här finns även militärmuseum (för information om öppettider, se anslagstavlan på huset). Mellan Trulsegårdarna ligger före detta Backa brandstation. Öster om Lerje Trulsegård finns Lerje Albogård, vars mangårdsbyggnad är från 1877. Namnet "albo" betyder en person som kommer från Ale. Från gårdstunet syns rester av en mycket gammal väg, som går upp emot Fridhem. Byggnaden ägs nu av Backa Hembygdsförening, som har ordnat ett museum i ett av uthusen. Innan hembygdsföreningen tog över mangårdsbyggnaden, hade bl a konstnären Erling Torkelsson sin ateljé där. Den berömda mastsulpturen vid Masthuggstorget är ett verk av honom.

Båtsmanstorpet. Backa hade minst nio rotar, som vardera försörjde en indelt soldat, en båtsman. Tre mantal var en rote och ett mantal var mått på en äga, som kunde försörja en man. Det fanns tydliga avtal mellan roten och soldaten om vad som skulle ingå i en soldats avlöning, men viktigast var torpet med tillhörande mark. Vid torpet skulle finnas en liten åker, där man kunde odla till husbehov och ängsmark som kunde föda en eller två kor. Rotemästaren var den bonde, som hade ansvar för kontakterna med rotens båtsman, gav honom tillstånd att låna häst och redskap etc. Rote nr 21, där båtsmannen hette Kaper, var en hopplockadrote. Därav kommer både namnet Plockerotegatan och Båtsman Kapers gata. Soldaten fick ofta ett kort, militäriskt namn, Kaper, Lustig, Rem, Grå, när man skrivit kontrakt med denna rote, även om man egentligen hette något annat, t ex Johannes Hansson Grå (1790-talet) eller Lars Andersson Grå (1816).

Lillhagen. Från början hette platsen Lilla Hagen och bestod 1659 av två hemman, som ägdes av Anna Sinclair på Hökälla gård. I Lillhagsparken finns ett museum med historiska miljöer från psykiatrin. På väg utmed Lillhagsvägen kan ni passa på att köpa grönsaker och blommor på Multikult, ett kooperativ som ägnar sig åt KRAV-odling.

I **St Jörgens Park** finns numera inte längre någon sjukvård. Det första hospitalet, Göteborgs Hospital, flyttades från Nylöse till Stora Hagen 1872. 1928 ändrades namnet till St Jörgens sjukhus och vid mitten av 1980-talet lades sjukhuset ner. Bland de verksamheter, som flyttat in i de gamla sjukhuslokalerna är bland annat Montessoriskolan Fenestra och Waldorfskolan Grenkvist.

Av den ursprungliga Hökälla gård finns numera endast kvar en förrådsbyggnad. Men namnet har den nya naturparken i Kvillebäckens dalgång mellan Skogome- och Finlandsvägen fått ta över. Invid järnvägen strax norr om Finlandsvägen ligger den ursprungliga källa, som givit namn till gården och den nuvarande parken. Redan 1388 hittar man namnet Hauga kveldu, dvs källan vid högarna. Hökälla naturområde har såväl fårbeta som kor av rasen Highland Cattle. Här finns bl a rödlistade fågelarter att beskåda. Parken har tillkommit i samband med att man frilagt Kvillebäckens fåra. Två dammar inom parken är avsedda att gynna fågellivet och skapa möjligheter för fisk att trivas. Tidigare doldes en del av bäcken under rasmassorna efter Tuveraset.

Friedländerska begravningsplatsen som hör till Bäckeboles gård tillkom troligen 1773. De två judiska bröderna Philip Wilhelm och Niclas Friedländer som kom till Sverige på 1800-talet är de första i den familj, som givit namn åt begravningsplatsen. Den kallades därför också Judekyrkogården. 35 personer ligger begravda här och det finns femton gravstenar.

Hälsans stig

Vi vill att en promenad på Hälsans stig ska vara en del av en sundare livsstil. Ett enkelt och tillgängligt sätt att komma ut och röra på sig i trygga omgivningar. Välkommen till Hälsans stig, låt den bli en del av ditt dagliga liv.

Bidra till ett bättre liv för människor med hjärt-, kärl- och lungsjukdom. Stöd Riksförbundet HjärtLungs arbete.

BIDRA
TILL ETT
BÄTTRE LIV

Swisha ditt bidrag
till 90 101 09

Läs mer på
www.halsansstig.se

Riksförbundet HjärtLung

Riksförbundet HjärtLung arbetar för att människor med hjärt-, kärl- och lungsjukdom ska kunna leva ett så bra liv som möjligt. Det gör vi genom socialt stöd och livsstilsaktiviteter, genom engagemang i hälso- och sjukvårdsfrågor och genom att stödja forskning.